

Zákon č. 200/2011 Z. z. o Obchodnom vestníku a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Dôvodová správa

A.

Všeobecná časť

Na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky sa predkladá na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na I. štvrtrok 2011 vládny návrh zákona o Obchodnom vestníku a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“).

Navrhovanou zákonnou právnou úpravou sa nahrádza doterajšia právna úprava Obchodného vestníka obsiahnutá v nariadení vlády Slovenskej republiky č. 42/2004 Z. z. o Obchodnom vestníku v znení neskorších predpisov, ktorá definuje procesnú stránku vydávania Obchodného vestníka. V súčasnosti sa Obchodný vestník vydáva v elektronickej a v listinnej podobe, pričom platí, že v prípade sporu ma prednosť listinná podoba. V zmysle zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) ako vydavateľ Obchodného vestníka povinné doručovať 11 výtlačkov Obchodného vestníka subjektom vymedzeným zákonom a rovnako subjektom, ktoré si ho predplatia. Aktuálne ministerstvo zasiela predplatiteľom dva výtlačky Obchodného vestníka; záujem podnikateľskej sféry o listinnú podobu Obchodného vestníka je teda neporovnateľne menší s pôvodne deklarovaným záujmom zákonodarcu na možnosti širokej distribúcie Obchodného vestníka medzi podnikateľov.

Návrh zákona si kladie za cieľ významným spôsobom zvýšiť kvalitu podnikateľského prostredia, a to formou poskytnutia ľahko dostupných informácií, týkajúcich sa určitého subjektu alebo určitej činnosti koncovému užívateľovi, ktoré sú relevantné pre jeho rozhodovanie a konanie. Zverejňovanie Obchodného vestníka, ako aj komunikácia s vydavateľom Obchodného vestníka bude prebiehať výlučne elektronicky s výnimkou údajov, ktoré zverejňujú osoby podľa § 5a ods. 5 a 6 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení zákona č. 546/2010 Z. z.

Súčasne s návrhom zákona o Obchodnom vestníku ministerstvo navrhuje zmeny a doplnenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, nakoľko jednou z obligatórnych podmienok zverejnenia údajov v Obchodnom vestníku je splnenie poplatkovej povinnosti s výnimkou subjektov alebo údajov, ktoré sú od poplatkovej povinnosti oslobodené. Zároveň ministerstvo navrhuje zmeny v zákone č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov, ktoré zohľadňujú požiadavku elektronickej formy žiadosti o zverejnenie údajov v Obchodnom vestníku.

Návrh zákona predpokladá dopady na verejné financie v zmysle priloženej doložky vybraných vplyvov. Návrh zákona súčasne zakladá pozitívne vplyvy na podnikateľské prostredie a informatizáciu spoločnosti v rozsahu, ktorý je uvedený v doložke vybraných vplyvov. Predkladaný návrh zákona nevyvoláva sociálne vplyvy ani vplyvy na životné prostredie.

Materiál bol prerokovaný Legislatívnou radou vlády Slovenskej republiky (8. februára 2011), Hospodárskou a sociálnou radou Slovenskej republiky (28. februára 2011) a vládou Slovenskej republiky (2. marca 2011).

B. Osobitná časť

K Čl. I (vládny návrh zákona o Obchodnom vestníku)

§ 1

Ustanovenie vymedzuje predmet zákonnej úpravy v obdobnom rozsahu ako v platnom právnom predpise, t.j. v nariadení vlády Slovenskej republiky č. 42/2004 Z. z. o Obchodnom vestníku v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády o Obchodnom vestníku“).

§ 2

V rámci všeobecných ustanovení sa definujú základné pojmy, používané v texte návrhu zákona, a to pojmy vydavateľ, Obchodný vestník, povinná osoba a zverejnenie údajov.

§ 3

Predmetné ustanovenie spresňuje doteraz nejednotne upravenú otázku zverejňovaných údajov v Obchodnom vestníku, zverejnenie ktorých je viazané výlučne na zákon, t.j. nie iný predpis podzákonnej právnej sily. Zároveň si toto ustanovenie kladie za cieľ vylúčiť zverejňovanie údajov, ktoré sa majú v zmysle platnej právnej úpravy zverejňovať v periodickej tlači s celoštátnou pôsobnosťou v Obchodnom vestníku.

§ 4

Vydavateľ Obchodného vestníka zverejní údaje iba vtedy, ak ich povinná osoba zašle v elektronickej podobe žiadosti, ktorej podobu určí vydavateľ. Technologické rozhranie, resp. miesto pre určenie tejto podoby je vymedzené v základnej definícii pojmu Obchodný vestník, a to „informačný systém verejnej správy, sprístupnený na webovom sídle vydavateľa“. V zjednodušenej podobe možno hovoriť o portáli Obchodného vestníka. Podstatné obsahové náležitosti žiadosti vymedzuje osobitný zákon, ktorý okrem povinnosti zverejniť údaje v Obchodnom vestníku, špecifikuje povinnú osobu a prípadne aj ďalšie požiadavky pre obsah zverejnených údajov (napr. § 69b ods. 8 Obchodného zákonníka, ktorý ustanovuje povinnosť štatutárneho orgánu spoločnosti s ručením obmedzeným alebo akciovej spoločnosti, ktorá mení právnu formu, ak po zmene právnej formy spoločnosť nevytvára základné imanie, zverejniť oznámenie o zmene právnej formy dvakrát za sebou najmenej s tridsaťdenným odstupom spolu s výzvou, aby veritelia prihlásili svoje pohľadávky, ktoré majú voči spoločnosti a ktoré neboli oprávneným ku dňu nadobudnutia účinnosti zmeny právnej formy voči tretím osobám splatné). V odseku 3 predmetného ustanovenia sa zavádza podmienka elektronického zasielania žiadosti, t.j. prostredníctvom miesta sprístupneného na webovom sídle vydavateľa (portál Obchodného vestníka), pričom podmienkou pre zaslanie žiadosti je vykonaná registrácia, na základe ktorej informačný systém vygeneruje povinnej osobe jedinečné registračné číslo, ktoré bude povinná osoba používať pri ďalšej komunikácii s vydavateľom. Toto registračné číslo bude vydavateľ po vykonaní registrácie doručovať povinnej osobe do vlastných rúk. V rámci medzirezortného pripomienkového konania k návrhu zákona bolo požadované doplnenie odsekov 4 a 5 predmetného ustanovenia, ktorými sa zaviedla povinnosť vydavateľa zasielať povinnej osobe elektronicke správu o doručení žiadosti spolu s výzvou na splnenie poplatkovej povinnosti tzv. elektronickej notifikácia. Možné obmedzenie výlučne elektronickej formy komunikácie s Obchodným vestníkom pre subjekty, ktoré zverejňujú údaje v zmysle § 5a ods. 5 a 6 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov preklenúva znenie odseku 5.

§ 5

V predmetnom ustanovení sa ďalej špecifikujú náležitosti žiadosti o zverejnenie údajov v Obchodnom vestníku. Tak ako podľa nariadenia vlády o Obchodnom vestníku je podmienkou zverejnenia údajov v Obchodnom vestníku zaplatenie úhrady, návrh zákona túto podmienku zachováva, ale režim platenia úhrady, resp. zákonnú povinnosť platenia poplatkov zveruje osobitnému zákonu a to zákonu Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správnych poplatkoch“). Povinnosť úhrady správneho poplatku však nie je absolútna. Návrh zákona vymedzuje prípady vecného alebo osobného oslobodenia od poplatkovej povinnosti, a to buď v zákone o správnych poplatkoch (napr. § 4, položka 149a sadzobníka správnych

poplatkov) alebo v osobitnom zákone (napr. § 5a ods. 5 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov). V prípade, že ide o žiadosť povinnej osoby, ktorá podlieha poplatkovej povinnosti, vydavateľ zverejní údaje do piatich pracovných dní odo dňa, keď správnomu orgánu prišla informácia o zaplatení správneho poplatku (viac o platení poplatku v Čl. II). Momentom označovaným ako moment, kedy správnomu orgánu prišla informácia o zaplatení správneho poplatku sa rozumie moment, kedy správny orgán na základe vykonania výpisu dennej závierky zistí, že mu prostredníctvom účtu štátnej pokladnice prišla na účet relevantná platba.

Ak zverejnenie údajov nepodlieha poplatkovej povinnosti a sú splnené niektoré zo zákonom vymedzených oslobodení od poplatkovej povinnosti, vydavateľ zverejní údaje do piatich pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti o zverejnenie údajov. O doručení žiadosti vydavateľovi je povinná osoba informovaná na základe správy vygenerovanej informačným systémom.

§ 6

Ustanovenie upravuje následok nesplnenia zákonných podmienok pre zverejnenie údajov v Obchodnom vestníku povinnou osobou. Na žiadosť, ktorá nie je v podobe podľa § 4 alebo v súvislosti s ktorou nedôjde k splneniu poplatkovej povinnosti v zákonom ustanovenej lehote alebo výške, alebo ak povinná osoba nesplní inú podmienku zverejnenia údajov podľa tohto zákona, takto podaná žiadosť je právne neúčinná a Obchodný vestník sa ňou nemusí zaoberať.

§ 7

Predmetné ustanovenie nadväzuje na právnu úpravu v nariadení vlády o Obchodnom vestníku, kde sa upravuje periodicita vydávania Obchodného vestníka a formálna stránka Obchodného vestníka, ktorá aj napriek výlučne elektronickej podobe bude označená číslom ročníka, poradovým číslom vydania a dňom jeho vydania. Opodstatnenosť vydávania Obchodného vestníka „spravidla každý pracovný deň“ vyplýva najmä z množiny zverejňovaných údajov, ktoré viažu právne účinky voči tretím osobám práve ku dňu ich zverejnenia v Obchodnom vestníku (zásada všeobecnej materiálnej publicity).

Pre zachovanie prehľadnosti jednotlivých vydaní Obchodného vestníka sa zavádza možnosť rozdeliť vydanie na jednotlivé kapitoly. V odseku 3 ministerstvo z dôvodu súčasných technických štandardov navrhuje možnosť sprístupnenia údajov Obchodného vestníka okrem vyššie definovanej podoby aj v podobe, umožňujúcej vyhľadávanie v databázach Obchodného vestníka na základe zvoleného kritéria (tzv. full-textové vyhľadávanie) a ich ďalšie automatizované spracovanie.

§ 8

Ustanovenie upravuje princíp zodpovednosti, ktorá doručením žiadosti vydavateľovi prechádza z povinnej osoby (zodpovednosť za obsahovú a jazykovú správnosť údajov) na vydavateľa (zodpovednosť za súlad zverejnených údajov s poskytnutými podkladmi). Zároveň predmetné ustanovenie vylučuje zodpovednosť vydavateľa za zverejnenie údajov, ktoré sa podľa osobitného zákona nesprístupňujú (t.j. informácia obsahujúca napríklad utajované skutočnosti, bankové tajomstvo a pod.).

Predmetné ustanovenie predpokladá dve formy opráv údajov. V prípade, ak zodpovednosť nesie žiadateľ, vydavateľ vykoná tzv. opravu na náklady povinnej osoby a za obdobných podmienok ako sú podmienky zverejňovania údajov na základe žiadosti povinnej osoby podľa § 4 až 6 návrhu zákona (odsek 4). Naopak, v prípade porušenia zodpovednosti zo strany vydavateľa tento vykoná opravu tzv. redakčným oznámením.

§ 9

Prechodné ustanovenie má v deň nadobudnutia účinnosti zákona zabezpečiť plynulý prechod z tlačenej podoby Obchodného vestníka na výlučne elektronickej podobe a prechod na výlučne elektronickej forme komunikácie povinnej osoby s vydavateľom. Základnou myšlienkou tohto prechodu je, aby povinná osoba bola v čo najmenšej miere dotknutá zmenami, ktoré navrhovaná

právna úprava prináša. Preto sa navrhuje, aby sa na tie žiadosti o zverejnenie údajov v Obchodnom vestníku, ktoré boli doručené a nezverejnené do účinnosti návrhu zákona, použila právna úprava nariadenia vlády o Obchodnom vestníku; to však neplatí o o podobe zverejnených údajov, ktoré od 1. júla 2011 budú výlučne v elektronickej podobe. Číslovanie elektronickej podoby však bude nadväzovať na číslovanie Obchodného vestníka v listinnej podobe.

§ 10

Predmetné ustanovenie obsahuje uvádzaciu vetu k prílohe, ktorá plní funkciu transpozičného odkazu.

§ 11

Zrušovacím ustanovením sa zrušuje doterajší právny predpis – nariadenie vlády o Obchodnom vestníku, ktorý upravoval problematiku Obchodného vestníka to ku dňu nadobudnutia účinnosti zákona.

K Čl. II (zákon č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov)

S ohľadom na komplexnú elektronizáciu Obchodného vestníka, a to najmä na povinné elektronické zasielanie údajov na zverejnenie v Obchodnom vestníku, sa stala aktuálnou aj potreba zmien ustanovení zákona č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dlhopisoch“). Znenie § 3 ods. 5 zákona o dlhopisoch sa mení z dôvodu sprehľadnenia povinností emitenta pri zverejňovaní emisných podmienok dlhopisov a úlohy Národnej banky Slovenska pri zverejňovaní emisných podmienok dlhopisov ako aj oboch druhov zmien v emisných podmienkach dlhopisov v Obchodnom vestníku. Na túto navrhovanú úpravu nadväzuje aj návrh úpravy textu § 8, v ktorom sú v súčasnosti ustanovené len povinnosti emitenta predložiť Národnej banke Slovenska emisné podmienky dlhopisov a absentuje povinnosť emitenta predložiť Národnej banke Slovenska aj zmeny v emisných podmienkach, pričom tieto by mali slúžiť jednak ako podklad pre výkon dohľadu a jednak ako údaj následne zverejňovaný Národnou bankou Slovenska v Obchodnom vestníku podľa navrhovaného znenia § 3 ods. 5. Podľa navrhovanej zmeny § 8 bude emitent povinný predložiť Národnej banke Slovenska emisné podmienky dlhopisov elektronicke vo formulári zverejnenom na webovom sídle Národnej banky Slovenska alebo v odôvodnených prípadoch aj v listinnej podobe.

K Čl. III (novela zákona o správnych poplatkoch)

V súvislosti s navrhovanou zákonnou úpravou podmienok, spôsobu a podoby zverejňovania údajov v Obchodnom vestníku vyvstala potreba zákonnej úpravy poplatkovej povinnosti, ktorá v nariadení vlády o Obchodnom vestníku aktuálne používa pojem „úhrada“. Nakoľko v slovenskom právnom poriadku sa na poplatky vyberané orgánmi štátnej správy jednotne aplikuje zákon o správnych poplatkoch, navrhuje sa doplnenie a zmena ustanovení zákona o správnych poplatkoch tak, aby bolo možné jeho ustanovenia vzťahovať na poplatkovú povinnosť povinných osôb zverejňujúcich údaje v Obchodnom vestníku.

Bod 1

Účelom navrhovanej zmeny je záujem na zefektívnení výberu správneho poplatku, úhradu ktorého ministerstvo predpokladá výlučne formou prevodu z banky alebo poštovým poukazom na účet príslušného správneho orgánu. Uvedené doplnenie súvisí s elektronizáciou procesu zasielania údajov na zverejnenie v Obchodnom vestníku, pričom výzvou podľa § 8 zákona o správnych poplatkoch sa bude rozumieť elektronicke správa zaslaná povinnej osobe, obsahujúca informácie nevyhnutné pre realizáciu poplatkovej povinnosti podľa § 4 ods. 4.

Bod 2

Návrh zavádza novú položku prílohy „Sadzobník správnych poplatkov“, ktorá dopĺňa časť VIII Finančná správa a obchodná činnosť a obsahuje výpočet údaje, ktoré sa zapisujú do Obchodného

vestníka na základe osobitných zákonov, pričom výšku poplatkov tak ako ich nastavuje nariadenie vlády o Obchodnom vestníku iba vhodným spôsobom zaokrúhľuje pre zjednodušenie procesu platenia poplatkov. V závere položky sa navrhuje po vzore ustanovenom v iných položkách sadzovníka správnych poplatkov, vymedziť špecifické vecné a osobné oslobodenie od poplatkovej povinnosti, vzťahujúce sa na zverejňovanie údajov v Obchodnom vestníku.

K Čl. IV (účinnosť)

Nadobudnutie účinnosti zákona ministerstvo po zohľadnení objektívnych časových nárokov na legislatívny proces navrhuje od 1. júla 2011.

Bratislava, 02. marca 2011

Iveta Radičová v. r.
predsedníčka vlády
Slovenskej republiky

Lucia Žitňanská v. r.
ministerka spravodlivosti
Slovenskej republiky